

2023

NPP rodiklio „1.11.5 Intelektine nuosavybe pagrįstų produktų dalis, palyginti su bendru Lietuvos eksportu“ vertinimas

Tyrimą atliko:

Giedrius Padvilikis

Informacija tyrimo citavimui:

STRATA (2022). NPP rodiklio „1.11.5 Intelektine nuosavybe pagrįstų produktų dalis, palyginti su bendru Lietuvos eksportu“ vertinimas. Vyriausybės strateginės analizės centras.

Parengta vykdant projektą „Įrodymais grįsto valdymo kompetencijų centro įkūrimas“ (Nr.10.1.1-ESFA-V-912-01-0025)

Pasiūlymus, pastabas, komentarus prašome siųsti info@strata.gov.lt

Vertinimo užduotis

Šiame dokumente pristatomi Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) formuojamojo **programos dalies vertinimo** pagal tikslo-uždavinių rodiklių tinkamumo kriterijų rezultatai.

Vertinimo objektas: 2021–2030 m. Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) poveikio rodiklis „1.11.5 Intelektine nuosavybe pagrįstų produktų dalis, palyginti su bendru Lietuvos eksportu“ (toliau – 1.11.5 rodiklis).

Vertinimo užduotys:

1. Įvertinti rodiklio poreikį, pagrįstumą, tikslumą ir metodinį tinkamumą.
2. Įvertinti galimybes reguliariai skaičiuoti rodiklio reikšmes.
3. Įvertinti alternatyvius galimus rodiklius, kurie matuotų tą patį reiškinį.
4. Pateikti rekomendacijas dėl rodiklių rinkinio tobulinimo.

Vertinimo metodai: vertinimas atliekamas taikant strateginių ir teisės aktų, viešai prieinamos literatūros, atvirų duomenų aprašomąją analizę.

1. Rodiklio tinkamumo vertinimas

Pirmiausia apibrėžiamas 1.11.5 rodiklio poveikio matavimo objektas – intelektine nuosavybe pagrįsti produktai. Toks objekto apibrėžimas Europos Sąjungos ar Lietuvos teisės aktuose nėra taikomas, tačiau Lietuvoje taikomas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) steigiamosios konvencijos nuostatose pateiktas intelektinės nuosavybės apibrėžimas:

- **Intelektinė nuosavybė** apima teises, susijusias su literatūros, meno ir mokslo kūriniais, artistų vaidybine veikla, fonogramų įrašais, radijo ir televizijos laidomis, visų žmogaus veiklos sričių išradimais, moksliniais atradimais, pramoniniais pavyzdžiais (dizainu), prekių ir paslaugų ženklais, firmų vardais ir kitais komerciniais žymenimis, kitas panašaus pobūdžio teises.

Toliau atliekamas 1.1.15 rodiklio vertinimas vadovaujantis NPP strateginių tikslų, uždavinių ir rodiklių sąrašu (1 lentelė).

1 lentelė. 1.1.15 rodiklio pozicija NPP strateginių tikslų, uždavinių ir rodiklių sąrašė

Strateginis tikslas	Siekiant strateginio tikslo, numatomi įgyvendinti pažangos uždaviniai, susiję su intelektinės nuosavybės kūrimu, naudojimu, eksportu	Uždavinys	Uždavinio poveikio rodiklių pavadinimai
1. Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą	„Skatinti kurti ir naudoti intelektinę nuosavybę, kuri yra svarbus inovatyvios ekonomikos kūrimo veiksnys ir pagal intelektinės nuosavybės pajamų, eksporto rodiklius smarkiai atsilieka nuo kitų ekonomiškai pažengusių valstybių.“ „Didinti Lietuvos prekių ir paslaugų eksportą, ...“. Siekiama didinti ne tik eksporto apimtį, bet ir jo konkurencingumą, keičiant eksporto struktūrą ir didinant aukštesnės pridėtinės vertės eksporto dalį, skatinant pažangiųjų technologijų prekių ir daug žinių reikalingų energetikos paslaugų eksportą.“	1.11 Skatinti prekių ir paslaugų eksportą	1.11.1. Lietuviškos kilmės prekių (be energetinių (mineralinių) produktų) ir paslaugų eksportas
			1.11.2. Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų (<i>hi-tech</i>) prekių eksportas
			1.11.3. Daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas
			1.11.4. Audiovizualinių ir susijusių paslaugų eksportas
			1.11.5. Intelektine nuosavybe pagrįstų produktų dalis, palyginti su bendru Lietuvos eksportu

Šaltinis: NPP, NPP strateginių tikslų, uždavinių ir rodiklių sąrašas

- **Rodiklio pagrįstumas:** rodiklis priskirtas 1.11 uždavinio įgyvendinimo stebėsenai, t. y. rodiklis turi matuoti prekių ir paslaugų eksportą. Šią stebėseną rodiklis atlieka matuodamas intelektine nuosavybe pagrįstų produktų eksportą. 1.11 uždavinys priklauso 1 strateginiam tikslui, todėl vadovaujantis tranzityvumo logine sąsaja, 1.11.5 rodikliui galioja ir 1 strateginio tikslo sąlygos, t. y. mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįstos ekonomikos kūrimas, skatinimas kurti ir naudoti intelektinę nuosavybę, aukštesnės pridėtinės vertės eksporto dalies didinimas. 1.11.5 rodiklis neprieštaruoja 1 strateginio tikslo sąlygoms, nes matuoja tikslu skatinamą objektą (pažangios technologijos, inovacijos) ir matuoja aukštesnės pridėtinės vertės produktams priskiriamą (intelektine nuosavybe pagrįstų) produktų eksporto dalį bendroje eksporto sandaroje. Todėl 1.11.5 rodiklis laikomas pagrįstu matuoti 1.11 uždavinio poveikį.

- **Rodiklių dubliavimas:** tinkamas rodiklis neturėtų dubliuoti kitų to paties uždavinio rodiklių, t. y. neturėtų matuoti tų pačių veiksmų (pokyčių), kuriuos matuoja kiti uždavinio rodikliai. 1.11.1 ir 1.11.2 rodikliai matuoja tik lietuviškos kilmės prekių eksportą, kai 1.11.5 rodiklis neatskiria prekių pagal jų kilmės šalį. 1.11.5 rodiklio matavimo objektas (intelektine nuosavybe pagrįsti produktai) tik dalinai, o ne pilnai sutampa su kitų 1.11 uždavinio rodiklių matavimo objektais, pvz. pažangiosios technologijos gali būti priskirtos intelektine nuosavybe pagrįstiems produktams, tačiau ne visi intelektine nuosavybe pagrįsti produktai priskiriami pažangioms technologijoms. 1.11.3 rodikliu matuojamos daug žinių reikalaujančios paslaugos gali būti priskiriamos intelektine nuosavybe pagrįstiems produktams, tačiau būtų tik tokių produktų poaibis. Taip pat 1.11.5 rodiklis vienintelis iš 1.11 uždavinio rodiklių matuoja tam tikrų produktų eksporto dalį bendrame eksporte, o tai svarbus veiksnys vadovaujantis 1 strateginio tikslo įgyvendinimui. 1.11.5 rodiklis nedubliuoja kitų 1 tikslo uždavinių rodiklių, nes kiti 2 rodikliai matuojantis prekių ar paslaugų eksportą, apima tik kelionių paslaugas (1.12.1 rodiklis) ir žemės ūkio produktus (1.14.2). Todėl 1.11.5 rodiklis laikomas nesidubliuojančiu.
- **Rodiklio tikslumas:** vertinant rodiklio tikslumą, atkreiptinas dėmesys, kad skirtingai nei 1.11 uždavinio ir kitų 1.11 rodiklio pavadinimuose naudojama ne „prekių ir paslaugų“ formuluočių, bet „produktų“ formuluočių. Siekiant vienodumo ir tikslumo, produktų formuluočių turėtų būti pakeista į prekių ir/ar paslaugų, arba papildomai patikslinta įvardinant formuluočių skirtumus.
- **Rodiklio metodinis tinkamumas:** rodiklio skaičiavimo metodika nėra pateikiama, tačiau numanoma rodiklio formulė būtų (Eksportuotų intelektine nuosavybe pagrįstų produktų vertė per ataskaitinį laikotarpį, mln. Eur / Bendras Lietuvos eksportas per ataskaitinį laikotarpį, mln. Eur) x 100 proc. Taikant tokią rodiklio skaičiavimo formulę, skaičiuojamas santykinis dydis, t. y. procentinė dalis. Toks rodiklis nematuoja 1.11 uždavinio (skatinti prekių ir paslaugų eksportą) pasiekiamumo, kuris turi būti matuojamas nominaliomis vertėmis (mln. Eur. ar prekių ir paslaugų vnt.). Pvz. intelektine nuosavybe pagrįstų produktų eksportui nepadidėjus, tačiau reikšmingai sumažėjus bendro eksporto apimtims, kyla rizika daryti klaidingas išvadas apie didėjantį intelektine nuosavybe pagrįstų produktų eksportą (produktų skaičiaus ir/ar vertės didėjimą). Todėl rodiklio reikšmės turėtų būti pateikiamos nominaliais matavimo vienetais: mln. Eur. Tačiau vadovaujantis 1 strateginio tikslo aprašymu, „siekiama didinti ne tik eksporto apimtį, bet ir jo konkurencingumą, keičiant eksporto struktūrą ir didinant aukštesnės pridėtinės vertės eksporto dalį“, todėl prasminga 1.11.5 rodiklį matuoti ir santykinę dalimi (proc.). Todėl rekomenduojama 1.11.5 rodiklį skaidyti į 2 rodiklius (1.11.5a. ir 1.11.5b.), besiskiriančius matavimo vienetais (proc. ir mln. Eur.).

Apibendrinant, 1.11.5 rodiklis yra tinkamas ir naudingas NPP tikslo poveikio stebėsenai atlikti, tačiau siekiant atitikties aukščiau pateiktiems reikalavimams, rodiklio pavadinimas ir skaičiavimo metodika turėtų būti tikslinama.

2. Rodiklio prieinamumo vertinimas

Toliau šiame poskyryje daroma prielaida, kad 1.11.5 rodiklis skaičiuojamas kaip (Eksportuotų intelektine nuosavybe pagrįstų produktų vertė per ataskaitinį laikotarpį, mln. Eur / Bendras Lietuvos eksportas per ataskaitinį laikotarpį, mln. Eur) x 100 proc.

Rodiklio skaičiavimo elementų duomenų prieigos analizė:

Bendras Lietuvos eksportas per ataskaitinį laikotarpį, mln. Eur. Bendrą eksportą sudaro prekių ir paslaugų eksportas. Bendro Lietuvos prekių eksporto duomenys skelbiami viešai Oficialiosios statistikos portale. Duomenys pateikiami mėnesio periodiškumu su iki 40 dienų trukmės vėlavimu, seniausi prieinami duomenys – 1999 m. Duomenys pateikiami tūkst. Eur tikslumu, taip pat papildomai pateikiami koreguoti eksporto duomenys, pašalinus sezono įtaką. Duomenys gali būti skaidomi į lietuviškos kilmės eksportą, skaidomi pagal veiklos rūšių klasifikatorių (CPA 2.1), makroekonomikos kategorijų klasifikaciją (BEC), standartinę tarptautinę prekybos klasifikaciją (SITC), importuojančią šalį. Paskutinių 5 metų bendras Lietuvos prekių eksportas mln. Eur:

2017	2018	2019	2020	2021
26,41	28,27	29,62	28,69	34,58

Bendro Lietuvos paslaugų eksporto duomenys skelbiami viešai Lietuvos banko puslapyje (<https://www.lb.lt/lt/paslaugu-eksportas-ir-importas-pagal-paslaugos-rusi-ir-sali>). Duomenys pateikiami ketvirčių periodiškumu, pagal importuojančią šalį, paslaugos standartines grupes. Tarp viešai neskelbiamų, tačiau renkamų duomenų grupių patenka „Niekur kitur nenurodyti naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai“¹. Šių duomenų surinkimą Lietuvos bankas atlieka iš daugelio skirtingų šaltinių (Lietuvos statistikos departamento statistinių ataskaitų, ministerijų, Valstybės įstaigų registru ir informacinių sistemų).

Eksportuotų intelektine nuosavybe pagrįstų produktų vertė per ataskaitinį laikotarpį, mln. Eur. Oficialiosios statistikos portale nėra pateikiamas bendro Lietuvos eksporto duomenų skaidymas pagal intelektine nuosavybe pagrįstų produktų dalį. Eksporto duomenis Oficialiosios statistikos portalą valdančiam Lietuvos statistikos departamentui teikia Lietuvos Respublikos muitinė². Duomenys apie eksportą į ES šalis surenkami iš mėnesinių statistinių ataskaitų pildomų Intrastato informacinėje sistemoje (<https://intrastat.lrmuitine.lt/>), vadovaujantis Intrastato statistinių ataskaitų statistinių formuliarių pildymo, pateikimo ir priėmimo taisyklėmis³, kuriose nėra reikalavimo nurodyti eksportuojamų prekių intelektinę nuosavybę. Duomenys apie eksportą į ES nepriklausančias šalis surenkami iš muitinei teikiamų deklaracijų, vadovaujantis Muitinės ir reeksporto deklaracijų, pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis arba raštu, surašymo taisyklėmis⁴, kuriose nėra reikalavimo nurodyti eksportuojamų prekių intelektinę nuosavybę. Todėl norint surinkti duomenis apie eksportuotus intelektine nuosavybe pagrįstus produktus iš pirminio ir sutampančio su bendro eksporto duomenimis šaltinio, reikėtų priimti teisės aktų pakeitimus, nustatančius Intrastato ir muitinės deklaracijų pildymo taisykles (pridedant reikalavimą nurodyti eksportuojamų prekių intelektinės nuosavybės statusą). Tačiau net ir tokiu atveju būtų apimamos tik eksportuotos prekės be paslaugų, kurių duomenis reikėtų rinkti papildomai, nes Lietuvos banko renkamuose paslaugų eksporto duomenyse, reikalingų intelektine nuosavybe pagrįstų produktų eksporto duomenų nėra.

Alternatyvus Eksportuotų intelektine nuosavybe pagrįstų produktų vertės duomenų surinkimo būdas – įtraukiant reikalavimą tokius duomenis pateikti Lietuvos statistikos departamentui įmonių teikiamose statistinėse ataskaitose (įmonės veiklos statistinėje ataskaitoje F-01, įmonės finansinės-komercinės veiklos su nerezidentais statistinėje ataskaitoje F-06, atskirų sektorių įmonių statistinėse ataskaitose). Tačiau šių statistinių ataskaitų

¹ <https://www.lb.lt/lt/paslaugu-eksportas-ir-importas-pagal-paslaugos-rusi-ir-sali>

² <https://dsbb.imf.org/sdds-plus/dqaf-base/country/LTU/category/MET00>

³ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/05697cc0f10211eb9f09e7df20500045>

⁴ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cc6b02a10f1f11ebbedbd456d2fb030d>

pildymas nėra privalomas visiems verslo subjektams ar asmenims vykdančioms individualią veiklą. Kitas alternatyvus duomenų rinkimo būdas – įtraukti reikalavimą tokius duomenis rinkti iš Pajamų ir pelno deklaravimo formų – tokiu būdu būtų įtraukti visi pajamas iš intelektinės veiklos gaunantys subjektai, tačiau tam būtų reikalinga pakeisti deklaravimo formų pildymą reglamentuojančius teisės aktus, nes dabartiniu metu su intelektine nuosavybe susijusi informacija pildoma tik atskirais atvejais⁵, taip pat būtų reikalinga įvesti produktų eksporto informacijos pildymą. Visais atvejais, siekiant išlaikyti papildomai renkamų duomenų apie intelektinę nuosavybę grįstų produktų eksportą vienodumą, reikėtų teisės aktuose pateikti duomenų objekto (intelektinė nuosavybe grįsti produktai) apibrėžimą.

Apibendrinant, 1.11.5 rodiklio apskaičiuoti naudojant dabartiniu metu viešai prieinamus ar Lietuvos institucijų renkamus duomenis nėra įmanoma. Rodiklio apskaičiavimui turėtų būti pakeisti teisės aktai, įgalinant rinkti duomenis iš verslo subjektų apie jų eksportuotų intelektinę nuosavybę pagrįstų produktų vertę. Taip būtų didinama administracinė našta verslo subjektams teikiant duomenis statistiniais tikslais.

⁵ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.291134/asr>

3. Alternatyvių rodiklių vertinimas

Lentelėje apačioje pateikiami alternatyvūs rodikliai, kurie matuoja tą patį ar susijusį reiškinį (objektą) – intelektine nuosavybę ir/ar ja pagrįstų produktų eksportą.

2 lentelė. Alternatyvių rodiklių analizė

Alternatyvus rodiklis	Šaltinis, periodiškumas, prieinamumas	Skirtumai lyginant su 1.11.5 rodikliu
Paslaugų eksportas: naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai	Lietuvos bankas, ketvirtiniai duomenys, viešai nėra skelbiami (skelbiami apjungti duomenys).	Skaičiuojami mokesčiai, kuriuos užsienio šalys sumoka už Lietuvoje įsigytą intelektinę nuosavybę, todėl taip yra įtraukiamos tik pajamos iš intelektinės nuosavybės apsaugos priemonių (patentų, dizainų, autorių teisių), bet ne pajamos iš intelektinę nuosavybę naudojant sukurtų prekių ir paslaugų. Todėl rodiklis pilnai nepakeičia 1.11.5 rodiklio.
Naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčių dalis nuo bendro šalies eksporto	Global Innovation Index (GII), metiniai duomenys, skelbiami viešai ⁶	Kaip ir aukščiau pateikto Lietuvos banko skaičiuojamo rodiklio atveju, skaičiuojamos tik pajamos iš intelektinės nuosavybės apsaugos priemonių (patentų, dizainų, autorių teisių), bet ne iš intelektinę nuosavybę naudojant sukurtų prekių ir paslaugų. Todėl rodiklis pilnai nepakeičia 1.11.5 rodiklio.
Europos inovacijų švieslentė: intelektinės nuosavybės grupė	Europos komisija, metiniai duomenys, skelbiami viešai ⁷	Intelektinės nuosavybės grupę sudaro 3 rodikliai: patentų paraiškų skaičius, prekės ženklų paraiškų skaičius ir dizaino paraiškų skaičius. Nors šie rodikliai skirti įvertinti šalies intelektinės nuosavybės aktyvumą, tačiau gautų paraiškų skaičius neparodo intelektinės nuosavybės pritaikomumo verslo sektoriuje, sukuriama prekių ir paslaugų, gaunamų pajamų iš šių prekių ir paslaugų, jų eksporto apimčių. Todėl rodiklis pilnai nepakeičia 1.11.5 rodiklio.
Intelektinę nuosavybę turinčių įmonių pajamos lyginant su kitomis įmonėmis	Europos sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO). Vienkartinio tyrimo duomenys, skelbiami viešai ⁸	Pateikiamas kiekvienos ES šalies įmonių, turinčių intelektinę nuosavybę (patentai, prekės ženklai, dizainai), pajamos ir palyginimas su įmonėmis, kurios neturi intelektinės nuosavybės. Rodiklis neatsižvelgia į įmonių eksportą, nėra reguliariai skaičiuojamas. Tokį rodiklio skaičiavimą galima pritaikyti Lietuvoje paimant ir sujungiant intelektinę nuosavybę turinčių įstaigų sąrašą (valstybinis patentų biuras) su įmonių eksporto duomenimis (Lietuvos statistikos departamentas). Toks rodiklis neįtrauktų visų rūšių intelektinės nuosavybės (pvz. autorinės teisės) ir nevertintų kokią dalį intelektinę nuosavybę turinčių įmonių pardavimų struktūroje sudaro intelektine nuosavybe pagrįsti produktai. Priimant šias

⁶ https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf

⁷ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_en

⁸

https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/IPContributionStudy/IPR_firm_performance_in_EU/2021_IP_Rights_and_firm_performance_in_the_EU_en.pdf

		sąlygas, toks rodiklis svarstytiną kaip galintis pakeisti 1.11.5 rodiklį.
Intensyvaus naudojimosi intelektinės nuosavybės teisėmis sektorių indėlis į BVP Lietuvoje	Europos sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO). Vienkartinio tyrimo duomenys, skelbiami viešai ⁹	<p>Pateikiama įmonių, veiklą vykdančių intensyvaus naudojimosi intelektinės nuosavybės teisėmis sektoriuose (EVRK klasifikacija), pajamų statistika. Rodiklis nerodo eksporto pajamų ir nėra skaičiuojamas reguliariai, apima tik įmones, neapima intelektinę nuosavybę turinčių įmonių kituose sektoriuose, neatsižvelgia į tai kokią dalį įmonių pardavimų struktūroje sudaro intelektine nuosavybe pagrįsti produktai. Tačiau rodiklis apima daugiau intelektinės nuosavybės rūšių nei kiti aukščiau aprašyti rodikliai, apima prekes ir paslaugas.</p> <p>Rodiklis galėtų būti skaičiuojamas reguliariai Lietuvoje, naudojant viešai skelbiamą intensyvaus naudojimosi intelektinės nuosavybės teisėmis sektorių sąrašą¹⁰ ir viešai Lietuvos statistikos departamento skelbiamus įmonių eksporto duomenis pagal įmonės ekonominės veiklos sektorių. Rodiklis skaičiuojamas tuo pačiu principu kaip ir NPP rodiklis „1.11.3. Daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas“, tik taikant kitą ekonominių veiklų rinkinį (maža dalis veiklų šiuose rinkiniuose sutampa).</p> <p>Priimant šias sąlygas, toks rodiklis svarstytiną kaip galintis pakeisti 1.11.5 rodiklį.</p>

Šaltinis: sudaryta autoriaus

9

https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/infographics/Lithuania_lt.pdf

10

https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/IPR-intensive_industries_and_economicin_EU/WEB_IPR_intensive_Report_2019.pdf

Išvados ir rekomendacijos

- Atliktas 2021–2030 m. Nacionalinio pažangos plano poveikio rodiklio „1.11.5 Intelektine nuosavybe pagrįstų produktų dalis, palyginti su bendru Lietuvos eksportu“ vertinimas parodė, kad rodiklio apibrėžimas, formuluotė yra tikslintinos, tačiau iš esmės rodiklis yra tinkamas ir naudingas atliekant Nacionalinio pažangos plano poveikio stebėseną. Tačiau 1.11.5 rodiklio apskaičiuoti naudojant dabartiniu metu viešai prieinamus ar Lietuvos institucijų renkamus duomenis nėra įmanoma.
- Alternatyvių 1.11.5 rodiklių analizė parodė, kad dabartiniu metu nėra viešai skelbiamų alternatyvių rodiklių, kurie pilnai atitiktų 1.11.5 rodiklį. Išskirti 2 alternatyvūs Europos sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos skaičiuojami rodikliai, kurie galėtų būti skaičiuojami Lietuvoje, pritaikant rodiklius ir siekiant didesnės atitikties su 1.11.5 rodiklio matavimo objektu. **Atsižvelgiant į alternatyvių rodiklių tinkamumą ir skaičiavimo sąnaudas, LRVK atliekant Nutarimo dėl 2021–2030 nacionalinio pažangos plano pirmojo priedo keitimą, rekomenduojama svarstyti galimybę rodiklį „1.11.5 Intelektine nuosavybe pagrįstų produktų dalis, palyginti su bendru Lietuvos eksportu“ keisti rodikliu „Intensyvaus naudojimosi intelektinės nuosavybės teisėmis sektorių įmonių eksporto dalis palyginti su bendru Lietuvos eksportu“.**

Kuriame pamatus pagrįstiems ir
įžvalgiems viešosios politikos sprendimams